

Đ NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI
THUONGMAI UNIVERSITY
Chủ biên: GS, TS. Đinh Văn Sơn

BÁO CÁO THƯỜNG NIÊN
KINH TẾ VÀ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM 2023
CHUYỂN ĐỔI SỐ VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

(D) NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

MỤC LỤC

TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI

THƯƠNG MẠI UNIVERSITY

LỜI MỞ ĐẦU.....	v
LỜI CẢM ƠN.....	xii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	xiv
DANH MỤC BẢNG BIỂU.....	xvii
DANH MỤC HÌNH VẼ.....	xix
PHẦN 1. BỐI CẢNH KINH TẾ THẾ GIỚI NĂM 2023	1
CHƯƠNG 1. BỐI CẢNH KINH TẾ THẾ GIỚI.....	1
1.1. TÌNH HÌNH KINH TẾ THẾ GIỚI NĂM 2023.....	1
1.1.1. Kết quả tăng trưởng kinh tế	1
1.1.2. Các rủi ro và thách thức lớn về kinh tế vĩ mô toàn cầu và khu vực.....	4
1.1.3. Một số nhân tố rủi ro tác động tới triển vọng kinh tế thế giới	9
1.2. THƯƠNG MẠI HÀNG HÓA, DỊCH VỤ VÀ HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ.....	11
1.2.1. Thương mại hàng hóa, dịch vụ toàn cầu	11
1.2.2. Đầu tư toàn cầu	17
1.2.3 Chuyển đổi kép của chuỗi giá trị toàn cầu: xanh hóa và số hóa	22
1.3. THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH TOÀN CẦU	25
1.3.1. Diễn biến thị trường tài chính thế giới.....	25
1.3.2. Những vấn đề nổi bật trên thị trường tài chính toàn cầu.....	30
PHẦN 2: KINH TẾ VIỆT NAM NĂM 2023	33
CHƯƠNG 2: TỔNG QUAN KINH TẾ VIỆT NAM 2023	33
2.1. TĂNG TRƯỞNG VÀ CHUYÊN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ.....	33
2.1.1. Sản lượng	33
2.1.2. Cơ cấu kinh tế	36
2.2. GIÁ CẢ.....	40
2.2.1. Chỉ số giá tiêu dùng	40
2.2.2. Chỉ số giá sản xuất và chỉ số xuất nhập khẩu.....	44
2.3. LAO ĐỘNG VÀ VIỆC LÀM.....	47
2.3.1. Thị trường lao động	47
2.3.2. Việc làm	52
2.4. ĐẦU TƯ.....	55
2.4.1. Đầu tư trong nước	55

2.4.2. Đầu tư nước ngoài.....	57
2.5. HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG	60
2.5.1. Tổng tài sản và kết quả hoạt động.....	60
2.5.2. Chuyển đổi số trong hoạt động của ngân hàng	66
2.6. NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ NỢ CÔNG	67
2.6.1. Ngân sách nhà nước	67
2.6.2. Nợ công.....	70
CHƯƠNG 3: CHÍNH SÁCH VĨ MÔ CHO TĂNG TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN	73
3.1. CHÍNH SÁCH TÀI KHÓA	73
3.1.1. Thuế	73
3.1.2. Chỉ tiêu chính phủ và đầu tư công	77
3.2. CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ	79
3.2.1. Chính sách điều hành lãi suất.....	79
3.2.2. Chính sách tín dụng.....	85
3.3. CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ	87
3.3.1. Chính sách thương mại	87
3.3.2. Chính sách đầu tư.....	92
3.3.3. Các chính sách hỗ trợ phát triển thương mại và đầu tư	95
PHẦN 3. THƯƠNG MẠI VIỆT NAM NĂM 2023	100
CHƯƠNG 4. THƯƠNG MẠI NỘI ĐỊA	100
4.1. TỔNG MỨC BÁN LẺ VÀ CUNG - CẦU MỘT SỐ MẶT HÀNG THIẾT YẾU	100
4.1.1. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và dịch vụ	100
4.1.2. Cung - cầu một số mặt hàng thiết yếu.....	112
4.2. CÁC CHỦ THỂ THAM GIA THƯƠNG MẠI	126
4.2.1. Số lượng các doanh nghiệp tham gia thương mại.....	126
4.2.2. Cơ cấu các doanh nghiệp tham gia thương mại	132
4.3. CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN VÀ QUẢN LÝ THƯƠNG MẠI NỘI ĐỊA	137
4.3.1. Nhóm chính sách phát triển và quản lý hạ tầng thương mại...137	
4.3.2. Nhóm chính sách quản lý một số mặt hàng kinh doanh có điều kiện	140
4.3.3. Các chính sách phát triển thương mại nội địa khác	143

CHƯƠNG 5. XUẤT KHẨU VÀ NHẬP KHẨU HÀNG HÓA	147
5.1. TỔNG QUAN VỀ CÁN CÂN THƯƠNG MẠI VIỆT NAM ...	147
5.1.1. Cán cân thương mại	147
5.1.2. Cán cân thương mại theo thị trường	149
5.1.3. Cán cân thương mại theo khu vực kinh tế	150
5.2. XUẤT KHẨU HÀNG HÓA.....	152
5.2.1. Khái quát về xuất khẩu hàng hóa	152
5.2.2. Xuất khẩu theo nhóm mặt hàng	154
5.2.3. Xuất khẩu theo thị trường	162
5.2.4. Xuất khẩu theo khu vực kinh tế	166
5.3. NHẬP KHẨU HÀNG HÓA	168
5.3.1. Khái quát về nhập khẩu hàng hóa	168
5.3.2. Tình hình nhập khẩu theo nhóm mặt hàng.....	171
5.3.3. Tình hình nhập khẩu theo thị trường.....	178
5.4. CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ XUẤT, NHẬP KHẨU HÀNG HÓA.....	183
5.4.1. Một số thuận lợi, khó khăn trong xuất nhập khẩu hàng hóa ...	183
5.4.2. Chính sách mới thúc đẩy xuất khẩu hàng hóa.....	185
5.4.3. Chính sách mới trong quản lý nhập khẩu hàng hóa	188
CHƯƠNG 6. CHUYỂN ĐỔI SỐ VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG TẠI VIỆT NAM	191
6.1. BỐI CẢNH, ĐỘNG LỰC VÀ CÁC XU HƯỚNG CHUYỂN ĐỔI SỐ TẠI VIỆT NAM	191
6.1.1. Bối cảnh chuyển đổi số trên thế giới và Việt Nam	191
6.1.2. Các động lực chuyển đổi số tại Việt Nam	204
6.2. THỰC TRẠNG CHUYỂN ĐỔI SỐ TẠI VIỆT NAM.....	222
6.2.1. Thực trạng chuyển đổi số trong các cơ quan hành chính Nhà nước.....	222
6.2.2. Thực trạng chuyển đổi số trong các doanh nghiệp	226
6.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến chuyển đổi số tại Việt Nam.....	235
6.3. TÁC ĐỘNG CỦA CHUYỂN ĐỔI SỐ TỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG TẠI VIỆT NAM.....	238
6.3.1. Mối quan hệ giữa chuyển đổi số với phát triển bền vững tại Việt Nam	238
6.3.2. Tác động của chuyển đổi số tới phát triển kinh tế, thương mại Việt Nam	242

6.3.3. Tác động của chuyển đổi số tới phát triển xã hội Việt Nam...	261
6.3.4. Tác động của chuyển đổi số tới bảo vệ môi trường tại Việt Nam.....	273
PHẦN 5. DỰ BÁO VÀ HÀM Ý CHÍNH SÁCH NĂM 2024.....	275
CHƯƠNG 7. DỰ BÁO VÀ HÀM Ý CHÍNH SÁCH NĂM 2024 ...	275
7.1. DỰ BÁO KINH TẾ THẾ GIỚI.....	275
7.1.1. Triển vọng thế giới.....	275
7.1.2. Tăng trưởng kinh tế thế giới	277
7.1.3. Thương mại và đầu tư toàn cầu.....	280
7.1.4. Xu hướng tài chính, tiền tệ toàn cầu	288
7.1.5. Xu hướng chuyển đổi số và phát triển bền vững toàn cầu.....	290
7.2. DỰ BÁO KINH TẾ VÀ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM	298
7.2.1. Xu hướng kinh tế Việt Nam.....	298
7.2.2. Dự báo kinh tế Việt Nam	300
7.2.3. Dự báo thương mại Việt Nam.....	303
7.2.4. Hoạt động xúc tiến thương mại và đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	306
7.2.5. Xu hướng chuyển đổi số và phát triển bền vững ở Việt Nam.....	309
7.3. KHUYẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH KINH TẾ CHO VIỆT NAM.....	322
7.3.1. Chính sách ổn định kinh tế vĩ mô	322
7.3.2. Chính sách phát triển bền vững.....	329
7.3.2. Chính sách về đẩy mạnh chuyển đổi số	334
7.4. KHUYẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ CHO VIỆT NAM	336
7.4.1. Chính sách phát triển thương mại nội địa	337
7.4.2. Chính sách phát triển xuất nhập khẩu	342
7.4.3. Chính sách thu hút đầu tư	347
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	350
PHỤ LỤC 1.....	364

LỜI CẢM ƠN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC THƯƠNG MẠI

Báo cáo thường niên Kinh tế và Thương mại Việt Nam 2023 - Chuyển đổi số với phát triển bền vững” được biên soạn bởi các nhà khoa học trong và ngoài Trường Đại học Thương mại, cụ thể: GS,TS. Đinh Văn Sơn chịu trách nhiệm chủ trì; PGS,TS. Phan Thế Công - Thư ký khoa học; TS. Phạm Minh Đạt - Thư ký hành chính.

Các thành viên tham gia biên soạn:

- **Phần 1: Bối cảnh kinh tế thế giới năm 2023**, do TS. Đinh Thị Phương Anh (trưởng nhóm), TS. Hoàng Anh Tuấn, TS. Nguyễn Thị Thanh biên soạn.

- **Phần 2: Tổng quan kinh tế Việt Nam năm 2023**, do PGS,TS. Phạm Tuấn Anh (trưởng nhóm), TS. Vũ Thị Thanh Huyền, TS. Nguyễn Thị Thu Hiền, ThS. Hồ Thị Mai Sương biên soạn.

- **Phần 3: Thương mại Việt Nam năm 2023**, do TS. Lê Thị Việt Nga, TS. Dương Hoàng Anh, ThS. Doãn Nguyên Minh biên soạn.

- **Phần 4: Chuyển đổi số và phát triển bền vững**, do PGS,TS. Nguyễn Trần Hưng (trưởng nhóm), TS. Lê Xuân Cù và TS. Vũ Thị Thúy Hằng biên soạn.

- **Phần 5: Dự báo và hàm ý chính sách năm 2024**, do PGS,TS. Phan Thế Công (trưởng nhóm), TS. Nguyễn Ngọc Quỳnh, TS. Nguyễn Đoàn Trang và TS. Vũ Thị Yến biên soạn.

Trong quá trình biên soạn Báo cáo đã được phản biện và góp ý của các chuyên gia hàng đầu Việt Nam trong lĩnh vực kinh tế - thương mại như GS,TS. Nguyễn Văn Song và GS,TS. Ngô Thắng Lợi. Nhóm biên soạn trân trọng cảm ơn các nhà khoa học, chuyên gia: GS,TS. Phạm Vũ Luận, GS, TS. Nguyễn Bách Khoa, PGS, TS. Nguyễn Hoàng, PGS, TS. Bùi Hữu Đức, PGS, TS. Hà Văn Sự, GS, TS. Nguyễn Hoàng Việt và PGS, TS. Nguyễn Đức Nhuận đã có ý kiến nhận xét phản biện quý báu và đóng góp trực tiếp vào các nội dung từ giai đoạn đề cương, bản thảo đến khi báo cáo được chính thức xuất bản.

Nhóm biên soạn xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Hội đồng Khoa học & Đào tạo Trường đã chỉ đạo và đóng góp nhiều ý kiến thiết thực trong suốt quá trình biên soạn báo cáo. Xin cảm ơn tập thể cán bộ

phòng Quản lý khoa học và đối ngoại; Tạp chí Khoa học thương mại của Trường đã tổ chức quá trình thực hiện biên soạn và xuất bản báo cáo. Dù đã cố gắng song do những giới hạn về thời gian và nguồn lực, Báo cáo chắc chắn vẫn còn nhiều hạn chế và thiếu sót. Chúng tôi chân thành mong nhận được sự đóng góp của quý vị độc giả nhằm giúp cho những ấn phẩm tiếp theo được hoàn thiện.

T/M NHÓM BIÊN SOẠN

GS.TS. Đinh Văn Sơn

